

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szubotica, SZERDA 1923. április 25.

111. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-19

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lolbach-palota)

A bolgár parasztok

Közel négy esztendeje, hogy Stambulinszky diktatori hatalommal vezeti Bulgáriát és most a vasárnapi választásokon ismét kezébe adták a kormányzás gyeplőjét a bolgár parasztok, akik föltétlen biznak vezérükben, annak dacára, hogy a háboru előtti Bulgária uralkodó csoportja: a fekete-blokk és a szélső baloldal: a kommunisták minden lehetőséget elkövettek, hogy a bolgár miniszterelnök politikáját lejárássák. Stambulinszky ellen azonban nem használtak a bolgár nacionalisták bombái és a proletár pártok tuzó és vehemens sajtóhadjáratai: a parasztok, akiknek nevében kezeli a hatalmat, ismét mögéje sorakoztak zártan és egységesen.

Bulgária kisparaszt ország, ahol az ipari élet csak a háboru előtti évtizedben kezdett kibontakozni, ahol a paraszttömegek a népesség háromnegyed részét teszik ki. A bolgár miniszterelnök Bulgáriának erre a háromnegyed részére alapította mindig politikáját, amely lényegében nem volt más, mint az államhatalom kezelését a parasztok kezére bízni. Semmi más eredményt nem hozott Stambulinszky politikája, mert hiszen a gazdasági élet javulása tekintetében igen kevés elkönnyvelhető pozitív haszon származott abból, hogy a parasztpárt kezére jutott a hatalom. De a bolgár paraszttömegek szemében a hatalom látszateredményei is elégségesek ahhoz, hogy Stambulinszkyt, a vezért mindenek keresztlül támogassák. A bolgár paraszt tudja, hogy a hatalom, amelyet a világháboru követő fölfordulás kezére juttatott, jó eszköz arra, hogy megvédje életét, amelyben még ma is élénken vibrál a frontok szenvedése, hogy elzárja vele a bolgár imperiálizmust jelentő osztályok föllükerekedésének lehetőségét. Béke kifelé — és demokrácia befelé: ez a két törekvés hatja át Stambulinszky híveit, akik egy olyan homogén gazdasági osztály tagjai, amely a magistermelési különállásában a pacifizmusban látja érdekeinek biztosítását.

A bolgár paraszt nem akar háborut, nem akar külpolitikai bonyodalmat. Neki a nyugalom atmoszférája kell, mert csak abban tudja elérni azt, hogy minden tavaszon megszánthatja a földjét és minden nyáron learatja gabonáját. Kisparaszi helyzeténél fogva távol áll tőle minden hódító szándék, amely ellenfeleit, a bolgár fekete-blokkot és a sovinszta demagógiával föllármázott városi kispolgárságot oly erősen fűti. Mind e mellett mentalitásában bizonyos konzervatív hajlam él, amely a baloldal felé őrzi meg a

demokrácia talaján. A kommunisták sokszor megpróbálták Stambulinszky mellől elvonni a parasztokat, de bármily szívósan dolgoztak is ez irányban, — nem sikerült nekik a falut megnyerni a kommunista eszmék számára. Nem sikerült nekik, mert Stambulinszky volt mindig annyira óvatos és opportunus politikus, hogy a jobboldal minden mesterkedése dacára is megmaradt azok mellett a követelések mellett, amelyeket osztályérdekei diktáltak számára. Vrangel-hadsereg például sokáig tartózkodott Bulgáriában, anélkül, hogy a hatalom részéről valami kellemetlensége lett volna. Amikor azonban a néphangulat ellene fordult, Stambulinszky-kormányja is rögtön kész volt

megszavazni az országból való kitelepítést. Azt lehet mondani, Stambulinszky mindenkor csak végrehajtója volt a paraszttömegekben időről-időre kialakuló politikai eszméknek. Ahogy Lloyd George mestere volt a tömegekben gyökeret vert hangulatok kiaknázásának, ugyanugy a bolgár parasztvezér is, mindenkor csak a közvélemény intenciói szerint szabta meg politikájának határait. A közvéleményt pedig Bulgáriában a parasztok viszik, azok, akiknek osztályszempontja: a pacifizmus és a demokrácia.

Stambulinszkyvel a pacifizmus és a demokrácia győzött Bulgáriában, az a politika, amely egyedül képes kivezetni a bolgár népet a béke és munka utjaira.

Koalíciós vagy radikális kormány?

Pasics koalíció létrehozásán fáradozik — Radics feltünően békülékeny — Előterben a homogén radikális kormány

— Beográdi munkatársunktól —

A politikai válságról szóló hírek közül e pillanatban nem lehet semmi bizonyosat kiolvasni. Pasics, aki tegnap vissza akarta már adni a koalíciós kormány alakítására kapott megbízását, a király kivánságára tovább kísérletezik a kormányzó koalíció megalakításán, a sikerre azonban ma még kevesebb kilátása van, mint tegnap volt s mindinkább előtérbe nyomul a homogén radikális kormány alakításának terve.

A radikális párt zöme nehezen tudná a demokraták iránti ellen-szenvét leküzdeni s az egész párt szívesebben látná a homogén radikális kormányt, mint a koalíciót. A tiszta radikális párti kormány alakítása mellett szól az is, hogy a föderalista blokk is szívesebben látná ezt a kormányt, mint Pribicsevicsék visszatérését. Korosec és Spahó a parlamentben támogatják a radikális kormányt, Radicsék nem jönnének el Beogradba, úgy, hogy a kormány többsége biztosítva volna.

Feltünő jelenség Radics szinte felkinálkozászerű békülékenysége. Ujabb nyilatkozatai, mintha csak azt céloznák, hogy jóvátegye azt, hogy a múlt vasárnapi beszédével maga ellen ingerelte a radikálisokat.

A földművespárt, amelyet szintén kombinációba vettek, hogy részt vesz a koalícióban, megszakadtak az erre vonatkozó tárgyalások. A feltételeket, amelyeket ez a párt szabott, a radikálisok elfogadhatatlannak tartják. A jelek szerint a földműves pártban nem is volt komoly szándék arra, hogy belépjen a koalícióba és azért támasztott oly súlyos feltételeket. Ujabb tárgyalások előreláthatólag

nem is várhatók és így a földműves párt nem is kerül kombinációba.

A demokraták a belügyi tárcát követelik

A demokraták álláspontja a hétfői ülés óta nem változott és továbbra is elutasítják a választásokra föl nem hatalmazott munkakormányban való részvételt. Abban az esetben is, ha választási fölhatalmazást kapna a koalíciós kormány, csak úgy lépnének abba be, ha megkapják a belügyi tárcát és a többi tárcákat is egyenlően osztják el. [A demokratapárti Novosti keddi száma is ilyen értelemben ír a demokraták föltételeiről.]

A demokratapárt kedden délelőtt ülést tartott, melyen Davidovics Ljuba beszámolt hétfő esti audienciájáról. A klub elhatározta, hogy továbbra is megmarad korábbi feltételei mellett és ezt a határozatot az ülésen részletesen meg is indokolták. A demokraták a korona garanciáját kívánják, hogy a koalíciós kormány kap megbízást annak idején az új választások keresztülvitelére is. Az ülés nagyon rövid ideig tartott, utána pedig a párt volt miniszter tagjai szűkebbkörű értekezletet tartottak, amelyen Davidovics, Pribicsevics, Timotievics, Marinkovics és mások vettek részt.

Pasics miniszterelnök délutánra magához hívta Davidovics Ljubát és hosszú ideig tanácskozott vele. Davidovics közölte a miniszterelnökkel pártjának feltételeit.

Pribicsevics a királynál

Politikai körökben nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Pribicsevics Szvelozár újból meghívást

kapott a királyhoz. Pribicsevics hat órákor ment a királyi udvarba és két óra hosszat volt az uralkodónál. Ennek az audienciának nagy jelentőséget tulajdonítanak, főképen azonban a demokraták számításnak újabb fontos fordulatra, akiknek körében este olyan hangulat uralkodott, hogy a koalíció mégis létre fog jönni.

A radikális klub is élénken foglalkozott Pribicsevics kihallgatásának hírével, mindamellett a pártban továbbra is ellenséges hangulat nyilvánult meg a demokratákkal való koalícióval szemben.

A klerikálisok egyelőre várakozó álláspontra helyezkedtek, miután még mindig meglehetősen kedvező helyzetben vannak. A nem hivatalos jellegű tárgyalások a radikális párt és Korosecék között kedden is folytatódtak. Délelőtt Korosec lakásán hosszabb ideig tanácskozott a radikális párt két vezető tagjával. A klerikális párt körében egyelőre optimistikusan ítélik meg a helyzetet.

Radics békülékeny

A Novosti keddi esti száma Radics hosszabb nyilatkozatát közli, amelyből megállapítható, hogy a horvát blokk vezére most minden erejével azon törekszik, hogy a radikálisokkal tovább folytathassa a megszakított tárgyalásokat.

Mindenekelőtt Korosec zagrebi utjáról nyilatkozik Radics és kijelenti, hogy azt tanácsolta Korosecnek, hogy igyekezzen a radikális kormány megalakítását lehetővé tenni. Arra az esetre, ha ez szélesebb koalíció nélkül nem volna lehetséges, azt ajánlotta Korosecnek, hogy Spahoval együtt lépjen be a kormányba. Mindkét esetben meg lehetne találni az utat a horvátokkal való megegyezésre.

Radics szerint a nagygyűlés előtt a demokraták azt a hírt terjesztették, hogy a radikálisok a zagrebi tárgyalásokról fölvett jegyzőkönyvet félredobták és a hír befolyásolta beszédének tartalmát és hangját. Megcáfolta azt a hírt, hogy táviratot küldött volna Pasicsnak. Az azonban való, hogy egy ural szövegi üzenetet küldött a miniszterelnöknek és Jovanovics Ljubának, amely üzenetben közli követeléseit. Annak a véleményének ad Radics kifejezést, hogy végül mégis sikerül megegyeznie a radikálisokkal.

Nagyon érdekes Radics nyilatkozatának az a része, amelyben jóvá akarja tenni a Jovanovics Ljuba ellen elkövetett sértést. Radics azt mondja, a megalakítandó radikális kormány tagjairól beszélve, hogy nagyon károsnak tartaná, ha olyan intellektuális erő, mint Jovanovics Ljuba, kimaradna a kormányból; vagy a belügyi, vagy

ha ez nem volna lehetséges, a közoktatásügyi tárcát kellene neki adni. Nagyon helyesnek tartaná, ha a radikális párt véglegesen magáévá tenné Protics Szoján programját.

Ami Beogradba való jövetelét illeti, kijelentette, hogy nagyon tart attól, hogy intrikáknak lesz kitéve Beogradban, de ha őszinte akaratot lát a megegyezésre, akkor el fog menni Beogradba. Nem ellensége Beogradnak és reméli, hogy még fog Pasicscsal együtt a Terazzán kocikázni. A nyilatkozat végén a földmivespárttól beszél Radics, amely őt legutóbbi kommunikációjában erősen megtámadta. Kijelenti, hogy szívesebben látná, ha ötven demokrata helyett ötven földmivespárti képviselő volna a parlamentben.

A Novi List Korosec ellen
Beogradból jelentik: A Novi List keddi számának vezércikkében élesen megtámadja Korosec, aki a lap szerint fel akarja tolni magát az ország összes katolikusainak élére, éppen úgy, mint Radics a horvátok élére és úgy tünteti fel magát, mint a vajdasági bunyevácok, sokácok, magyarok és németek protektora.

Zagrebi jelentés szerint Komadinics Milán, a földmivespárt bal szárnyának vezetője Radicsnál volt, állítólag fontos politikai misztérióval.

A községesített báli üzem

Nem táncolhatnak az adóhátralékosok

A topolai községi előljáróság, a működvelő és kabaré társulatok példájára vasárnap este nagyszabású táncmulatságot rendezett, amely tekintve a községi tisztviselőkar ötletes, eddig még nem ismert és működvelő egyesületeknek melegen ajánlható újításait, nagyszerű erkölcsi, de még nagyszerűbb anyagi sikerrel végződött. A topolai községi tisztviselők ritkán fognak hasonló dologba, de behízyonították, hogy ha egyszer belefognak, az kétségtelenül sikerrel jár. A jámbor, begombolkozott topolai polgároknak ugyan is megmutatták, hogyan kell bálát rendezni, hogy az ne csak erkölcsi, habár az szintén érték, hanem anyagi hasznot is hozzon, a mi elvégre mégis csak fontosabb.

A rendőrség ugyanis egyszerűen fellapozta a községi adókönyvet a báli pénztárasztalra, melléje ült a községi adonyilvántartó és ha jött a mulatni, táncolni akaró topolai polgár, mielőtt megválthatta jegyét, fölhívták nevét az adókönyvben, megnézték, hogy mennyi egyenes, mennyi községi pótdót, pótlékot, kamatot fizet és annak alapján kiszámították, hogy mennyi felülfizetést kell neki lerónia a jótékony céljára. A bálba készülő családapa, amikor meglátta az ijesztő lajstromot, rémületében kiszámította, hogy mennyi az adóhátraléka és a bálteremben kezdte magát úgy érezni, mint ha adóhivatalban lenne. Pár pillanatig tartott az egész, hamar megtudta, hogy nem adót követelnek tőle, csupán kis felülfizetést, a mit a jótékony cél érdekében az adója arányában kell leszurkolnia. Fizettek is szívesen a topolai polgárok, hogyne fizettek volna, amikor már hozzá vannak szokva, hogy ha adót nem fizetnek, nem kapnak utlevelet, nem kapnak lakást, nem kapják meg a külföldről jött csomagokat. Most úgy érezték, hogy ha adóhátralékban vannak, még nem is táncolhatnak.

246 mandátumból 206-ot kapott Stambulinszky

A bulgáriai választások végleges eredménye

Szófiából jelenik: Hétfőn hirdették ki a bulgáriai választások végleges eredményét. A választások óriási győzelmet hoztak a kormánypártnak: 246 mandátumból 206-ot a Sztambulinszki-féle földmivespárt kapott. A fennmaradó negyven mandátumon az ellenzéki pártok: a kommunisták, a burzsoá-blokk és a szociáldemokraták osztozkodnak. Egyetlen mandátumot sem kapott a liberálisták és mandátum nélkül maradtak a földmivespártból disszidált miniszterek is. Az ugynevezett »fekete blokk« listáján megválasztották a börtönben ülő Malinov és Danelli volt minisztereket is.

A nagy választási győzelem meglepte magát a kormánypártot is, a mely legielebb százhatvan-százhet-

ven mandátumra számított. Különösen az keltett feltűnést, hogy a földmivespárt a városokban is mindenütt abszolút fölényrel győzött az ellenzéki pártok fölött. A kormánypárt győzelmét általában Sztambulinszki személyes sikerének tekintik.

A szobraniet május 15-ikére hívják össze, hogy ideje legyen még a költségvetést megszavazni.

Beogradban nagyon kedvezően ítélik meg Stambulinszki győzelmét, különösen azok után, hogy megtisztította pártját azoktól az elemektől, akik összeköttetést tartottak fenn a macedóniai fölkelőkkel és a választások eredményétől a jugoszláv-bolgár viszony megjavulását várják, ami egyúttal a tárgyalások kedvezőbb befejezését is jelenti.

Csehszlovákia elzárta a magyar határt

Retorzió egy csehszlovák csendőr meggyilkolása miatt

A csehszlovák hatóságok vasárnap délelőtt a három csehszlovák-magyar határállomáson. Szobon, Hidasnémetin és Ligettalun leszállították a vonatokról azokat az utasokat, akik magyar utlevéllel be akartak utazni Csehszlovákiába, vagy csehszlovák területen át akartak külföldre utazni. Ugyanekkor a budapesti csehszlovák követség megszüntette a vizumok kiadását, sőt hatálytalanította az idáig kiadott vizumok érvényességét is. Az intézkedés, amely — mint a csehszlovák hivatalos közegek hangsúlyozzák — retorzió a legutóbbi véres határcsúcs miatt, nem vonatkozik szolgálati ügyben utazó magyar tisztviselőkre és diplomatákra, akik továbbra is akadálytalanul léphetik át a csehszlovák határt.

A határozat oka

A budapesti csehszlovák követségen a következőket mondták a határozat okáról:

— Ez az intézkedés válasz a határcsúcsokra, amelyek tulajdonképpen nem mai keletűek, hanem már hónapok óta megismétlődnek. Az az eset, amely a közvéleményt végleg felizgatta és így azzal az eredménnyel járt, hogy a magyar utlevéllel rendelkező utasokat a határon nem engedik át, április 10-ről 11-ikére virradó éjjel történt. Him község határában. Két csendőr szokásos körútiát végezte a határ mentén, midőn magyar részről megtámadták és áthurcolták őket magyar területre. Később a magyar területen lévő Hidasnémetinről áttelefonáltak Kassára és tudták az ottani csehszlovák hatósággal, hogy Szedlacsek nevezett csehszlovák csendőr holtteste ott van. A hullát később Kassára továbbították. Kassán egy orvosi bizottság hivatalosan megvizsgálta Szedlacsek holttestét és a felvett jegyzőkönyv szerint megállapították, hogy 19 szurt seb van rajta, amelyek minden valószínűség szerint vagy szuronytól, vagy rohamkéstől származnak. Ennek az esetnek a hatása alatt a cseh közvélemény és a sajtó represszáliákra hívta fel a kormányt. A cseh kormány magyarázatot kért a magyar kormánytól, de mivel azt kielégítőnek nem találta, rendeletet adott ki, hogy a határozat léptessék életbe. Egyidejűen más represszáliákat is alkalmaznak és pedig kiutasítás formájában.

Mit mondanak a magyar hatóságok

A csehszlovák követség nyilatkozatára magyar részről, beavatott forrásból a következőket felelik:

— A csehek által említett esemény-komplexumot a Magyar Tá-

irati Iroda már több pontban ismertette. A magyar kormány, illetőleg a pénzügyminisztérium azonnal vizsgálatot indított, a vizsgálatot le is folytatták, majd felajánlották a cseh kormányának, hogy akár nemzetközi, vagy akár cseh-magyar vegyes bizottság vizsgálja meg az ügyet. Jellemző, hogy ezt a messze-menő ajánlatot cseh részről visszautasították és a diplomácia történetében eddig soha nem tapasztalt módon — mielőtt az ügy tisztázódott volna akár nemzetközi, akár cseh-magyar bizottság előtt — represszáliákkal fenyegetőztek, sőt a határozat elrendelésével a legdurvább módon valóra is váltották fenyegetőzésüket.

Mindenesetre jellemző, hogy amikor egyrészt állítólag csupa közeledés és nyátság hangzik el Prágából, másrészt a legközvetlenebb magyar ajánlattal szemben mereven elzárkóznak. Végül még csak ennyit: a csehek is beismerik, hogy Szedlacsek hullája magyar területen, Hidasnémetin volt.

A csehszlovák represszáliák

Prágából jelentik, hogy a himi határcsúcs következtében életbeléptetett rendszabályok között első helyen szerepelt hatvannégy felvidéki magyar birtokos kiutasítása. Ezt az intézkedést a felvidéki teljhatalmu minisztérium adta ki, de végrehajtására valószínűleg nem kerül sor, mert a minisztertanács április 20-iki ülésében a Lidove Noviny jelentése szerint a következő megtorló intézkedéseket léptette életbe: A határcsúcsbizottságból visszahívták a csehszlovák delegátusokat. A cseh-magyar határt máától kezdve egész hosszban elzárják, még ama magyar állampolgárok számára is, akiknek egyébként érvényes vízummal ellátott utlevelük volt; ezek csak 24-ikén léphetik át a határt, akkor is csak a külügyminisztérium külön engedélyével. A határmenti helyiforgalom számára kiadott külön engedélyek érvényüket veszítik. Azonkívül példaadásul kitiltanak az Erdős-Kárpátok területéről tíz magyar állampolgárt, akiknek névsorában szerepel dr. Papp ungvári görög katolikus püspök fivére is.

Csak ürügy a himi határcsúcs?

Magyar politikai körökben csak ürügyeknek tartják a határozatokat a csehszlovák kormány részéről felhozott okait és az a nézet van elterjedve, hogy a jelentéktelen határcsúcs elmeresítése más célt szolgál. Egyes csehszlovák politikusok állítólag így akarják megakadályozni, hogy eredményre vezetjenek azok a hétközi tárgyalások,

amelyeket de la Barra, a francia-magyar jóvátételi bizottság elnöke közvetít a magyar és a csehszlovák kormányok között. A határcsúcs ügyével egyébként a magyar parlamentben ismét foglalkoztak.

Csehszlovákia elfogadja vegyes bizottság döntését

Prágából jelentik: A magyar kormány ajánlatát, hogy vegyes bizottság döntsön a határcsúcsok ügyében, Csehszlovákia hajlandó elfogadni, minden ezzel ellenkező állítás tehát valótlan. Minthogy azonban az ilyen bizottsági ülések sokáig elhúzódnak, a csehszlovák kormány előzetes elégtételt kért, nevezetesen azt, hogy jelentse ki a magyar kormány: a jövőben ilyen határcsúcsok nem fordulnak többé elő, azonkívül, hogy a himi eset résztvevőit kinyomozzák és példásan megbüntetik őket Szedlacsek csendőrörmszter meggyilkolásáért. Ezt az előzetes elégtételt a magyar kormány nem volt hajlandó megadni, ezért határozta el a csehszlovák kormány, hogy retorzióval él Magyarországgal szemben.

A sátorosok a bódék ellen

Piaci árusok küldöttsége a főispánnál

Érdekes küldöttség járt kedden délelőtt a városházán Pletikoszits András dr. főispán-polgármesternél. A piaci árusok egy nagyobb csoportja, az ugynevezett »sátorosok« járultak a főispán elé súlyos sérelmükkel, amely a városi tanács ama határozatával érte őket, mely szerint ezentúl minden piaci árusnak állandó kioszkot vagy egyforma árusító-bódét kell építeni, mert a májusi árlejtésen csak azoknak adják bérbe az árusítási helyeket, akik ilyen bódék építésére kötelezik magukat.

A piaci árusok deputációja elpanaszolta Pletikoszits főispánnak, hogy a tanácsnak ez a rendelkezése egzisztenciájukat veszélyezteti, mert üzleteik olyan szerény keretek között mozognak, hogy napi megélhetésük is csak nehezen van biztosítva. Annyi tőkével pedig nem rendelkeznek, hogy 10—18.000 dináros költséggel az árusító-bódét felépíthetnék. Így abban az esetben, ha a tanács ragaszkodik a bódékhoz, elvesztenék kenyerüket.

Pletikoszits főispán megígérte a küldöttségnek, hogy kérésüket megfontolás tárgyává fogja a tanács tenni és így remélhető, hogy a szegény piaci árusok tovább is megmaradhatnak jelenlegi egyszerű sátraikban.

Nem nevezték még ki az adókövető bizottságokat

A bizottság tagjainak összeállítását revidálni fogják

Kedden az a hír terjedt el Suboticán, hogy az adókövető bizottságok tagjait a pénzügyminiszter már kinevezte és a kinevezés már meg is érkezett Suboticára. Kérdést intéztünk a városi adóhivatalhoz a bizottságok tagjainak kinevezésére nézve. Vidakovics István adófőnök kijelentette munkatársunknak, hogy a hír téves, mert az adókövető bizottságok kinevezése eddig még nem érkezett le a pénzügyminisztériumból.

Más oldalról nyert értesülésünk szerint mindössze annyi történt a bizottságok kinevezése ügyében, hogy a városi tanács által kinevezésre leterjesztett tagok névsorát most utólag revízió alá vették. Ennek a revízióknak a Lloydban az adókövetések ellen legutóbb megtartott tiltakozó értekezlet határozata volt az oka, amelyben a kereskedők

tudvalevőleg tiltakoztak az ellen, hogy a városi tanács az adóillető polgárság megkérdésére nélkül delegáljon ezeket a bizottságokba tagokat és ezek között esetleg olyanokat, akikben nem látnak az adófizetők elég garanciát arra, hogy a polgárság érdekeit az adótárgyalásokon hatékonyan meg fogják védelmezni.

Ennek az állásfoglalásnak a következtében változtattak a kinevezésre ajánlott tagok névsorán, azonban azt, hogy kik azok, akiket kinevezésre ajánlottak, a városházán még most is titokban tartják.

A kinevezés leérkezése után azonnal értekezletre ülnek össze az adófizetők bizottságok, amelyen megfogják állapítani azokat az irányelveket, amelyeket az adófizetésnél követnek és azonnal meg is kezdik az adótárgyalásokat, amelyeket a négy bizottság valószínűleg egész napon át fog folytatni. Az adóhivatal becslése szerint még így is *őthet hetet fog igénybe venni, amíg az adóillető bizottságok befejezik tárgyalásaikat.*

Igazságtevés Adán

A rendőrfelügyelő összevert egy zagrebi kereskedőt

Ma megjelent nálunk Krausz Miksa zagrebi kereskedő s a következőket mondotta el:

Vasárnap Adán volt üzleti ügyekben. Délután öt órára bérkocsit rendelt, hogy a vasútra menjen. A kocsit késett s ő a kávéház előtt álló fiakker kocsisától kérdezte meg, hogy hajlandó-e kivitni a vasúthoz. A kocsis erre hajlandó volt s megígnyezte, hogy másokat is visz ki. Mikor Krausz be akart ülni a kocsiba, odajött a községi rendőrfelügyelő s igazolásra szólította fel. Krausz a zagrebi rendőrség által kiállított 360 számú személyazonossági igazolvánnyal igazolta kilitét. A rendőrfelügyelő azonban gorombán leszidta, kijelentette, hogy a horvátok a haza ellenségei s ő el fog banni Krausz-szal, mert a község tulajdonát képező előfogatra akart fel szállni. Krausz elmondta, hogy nem tudta, hogy a fiakker előfogát, s a kocsis beleegyezett abba, hogy az állomásra kivigye. A rendőrfelügyelő kijelentette, hogy ő nem hajlandó Adán semmiféle kommunizmust eltűrni, amiben igazságs lehet s Krausz szidni kezdte az összes kommunisták büneiért. A szidalmak özöne elől a zagrebi kereskedő bement a kávéházba, a rendőrfelügyelő azonban utána loholt s ott a vendégek szemelátára *agyba-töbe verte az ártatlan embert* s kijelentette, hogy letartóztatja. Két rendőrral nyomban be is kísértette a község házára. Hogy ott mi történt Kraussszal, arról nem beszélünk, mert arra aligha lehet tanukat találni.

Az adai kereskedők közül Csamprag Aleksander, akivel Krausznak üzleti összeköttetése van, bement a rendőrfelügyelőhöz s igazolni akarta, hogy Krausz megbízható, tisztességes ember. A rendőrfelügyelő azonban összeszidta Csampragot, *hazadruló, magyarnak* nevezte, s kidobta, később pedig két rendőrral maga elé kísértette s újból leszidta, Krausznak pedig kijelentette, hogy letartóztatja s bekísérteti a suboticei ügyészséghez.

Másnap reggelig a községi kóterbe volt becsukva Krausz Miksa. Akkor egyik adai kereskedő állt vele szóba s a rendőrfelügyelő megbízásából kijelentette, hogy szabadon engedik, ha *»a dolgot annyiba hagyja, ha nem tesz feljelentést a rendőrfelügyelő ellen.* Mikor Krausz kijelentette, hogy erre nem hajlandó, azzal igyekezett megpuhítani, hogy az *adai magyarokon és zsidókon áll bosszút a rendőrfelügyelő, akinek igen jó összeköttetése van.*

Később ügyvédi intervencióra szabadon bocsátották ugyan a zagrebi kereskedőt, de arra már Adán nem mert vállalkozni, hogy a nagy natalnu rend-

őrfelügyelő ellen feljelentést is tegyenek, noha dr. Bursics Viktor községi orvos a szenvedett sérülésekről látetelet adott neki.

Krausz, akin az adai vasárnap nyomai daganatok és véraláfutások alakjában ma is láthatók, bejött Subotícára, s ut tanácsunkra feljelentést tett az ügyészségen a rendőrfelügyelő ellen. A novisadi kereskedelmi és iparkamara

A német pártok tárgyalni akarnak a franciákkal

Lord Curzon beszéde megoldást hoz a Ruhr-kérdésben

Berlinből jelentik: Lord Curzon legutóbbi beszéde új fordulatot adott a jóvátételi problémának. A beszéd hiteles szövege hétfőn délután érkezett meg Berlinbe, erre várt Cuno kancellár, de minisztertanácsot még nem hívhatott össze, mert Hermes pénzügyminiszter beteg. A parlamenti pártok kebelében élénk tanácskozások indultak meg és megállapítható, hogy a vezető államférfiak — természetesen a nacionalisták kivételével — mind egyetértenek abban, hogy a *kezdeményező lépésnek Berlinből kell kiindulnia.*

Illetékes helyen kijelentik, hogy a közelédes nyilván diplomáciai úton fog történni olyképpen, hogy a londoni német nagykövet az angol kormánytól olyan irányban fog érdeklődni, hogy *hajlandó-e Anglia az előterjesztendő német javaslatot támogatni.*

A birodalmi gyűlés államháztar-

utján is megkísérli, hogy elégtételt szerezzen s felkeresi Szelepcevicz kerületi főispánt is, hogy az adai állapotokat tudomására hozza.

Ha a sombori alispáni hivatal, — amit nem kétünk, — vizsgálatot rendel el Krausz Miksa bántalmazása ügyében, megvizsgálhatná azt is, hogy kik, miért, mennyi idő óta és *milyen állapotban* ülnek az adai rendőrségi fogházban.

tási bizottsága most tárgyalja a költségvetést és a hétfői ülésen a pártok képviselői között sok szó esett a kedvező fordulatról, amelyet lord Curzon beszéde hozott. A centrum és a demokraták hangulata egészen megváltozott. A két párt zöme most már a *békés tárgyalásokat kívánja.* A német néppárt állásfoglalását a párt elnöke, dr. Stresemann hétfői beszédében szegte le azzal, hogy lord Curzon nyilatkozata *alkalmas alap a további tárgyalásokra.* A német nemzeti párt természetesen hallani sem akar közledekről és *mereven elutasítja a német kezdeményezés gondolatát,* ellenben a *szociáldemokraták erős agitációt kezdtek.* Már hétfőn este Berlinben a pártvezetőség több gyűlést tartott és Müller Herman abban foglalta össze a párt felfogását, hogy *a német kormánynak mielőbb pozitív ajánlatot kell tennie a jóvátételekről.*

A Horthy-akció és a félegyházai Himnusz

a magyar nemzetgyűlésen

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés keddi ülésén folytatták a munkabérvajavaslat tárgyalását. A javaslat tárgyalása előtt Rakovszky Iván belügyminiszter válaszolt Szilágyi Lajosnak a Horthy-akció ellen intézett legutóbbi éles támadására. Beismerte a belügyminiszter, hogy egyes hatóságok megkísérelték *erőszakosan behajtani az adományokat* az akció javára, sőt *pótadó formájában akarták az adományokat beszélni,* azonban az ilyen határozatokat a belügyminisztérium mindig megsemmisítette. Kitért Rakovszky belügyminiszter arra a támadásra is, amelyet Szilágyi Lajos az akcióval kapcsolatosan *Horthy Miklós kormányzó ellen intézett.* Szilágyi ugyanis kifogásolta, hogy a kormányzó négy és fél milliót *más célra adományozott az alaphól, mint amire az adakozók szánták.* Erre vonatkozólag a belügyminiszter ki-

jelenti, hogy azok az összegek, a melyeket a kormányzó szétosztogatott, *nem tartoztak szorosán az akcióhoz.*

A belügyminiszter megígerte, hogy a Horthy-akció számadásait a nemzetgyűlés elé fogja terjeszteni. Ezután Drózdny Győző tette szövé az ébredőknek azt a profán szokását, amiért a kiskunfélegyházai polgárság vasárnap *megpofozta őket,* hogy a népgyűlések megzavarására nemcsak az Erger-Bergert, hanem a Himnuszt és a Szózatot is éneklik. Kifogásolta továbbá, hogy ezek a *jobbaldali destruktív elemek működnek.*

A nemzetgyűlés ezután áttért a napirend tárgyalására, amelynek során gróf Apponyi Albert a cseh-szlovák-magyar határincidens ügyében sürgős interpellációra kért és kapott engedélyt.

Elárverezik néhai Milán király butorait

Dobra kerülnek a bécsi lakás kincsei

A bécsi »Neue Freie Presse« vasárnapi számában a következő fel-tűnést keltő hirdetést közli:

Antik lakásberendezés
MILÁN KIRÁLY
egykori lakása
szabad kézből eladó

Kiemelendők: 1 fejedelmi renaissance-ebédlő-berendezés, 1 nagy francia szalon csodálatos aranygarnitúrával, vitrinekkel, asztalkákkal és pompás bronz-kandallóval, keletázsiai gyűjtemény, angol szalonbutorok, Boulevardorok 1 Luis XVI. női hálószoba, fényes budoirberendezés, renaissance-korabeli előcsarnok-butorok, berakott szekrények, régi és új mesterek nagy-értékű képei, szép perzsaszőnyegek, egyes réz- és fémcsanakok, számos egyéb műtárgyak, személyzeti butorok stb. — Az egyes tárgyak külön is eladók.

1. ker. Kärntnerstrasse 51., szemben az Operával, 2 emelet.
Az árverés kezdete kedden, 24-ikén, naponta 10-6 óráig.

Nemcsak a bécsi, hanem a külföldön élő műgyűjtők között is *nagy feltűnést keltett az érdekes árverési hirdetmény,* annál is inkább, mert senki sem tudja, hogy néhai Milán király, Szerbia egykori uralkodójának nagyértékű butorberendezése *hogyan került Beogradból Bécsbe?* Mindamellott teljesen valószínűtlen, hogy az árverés rendezői — akiknek neve *egyelőre nem jutott nyilvánosságra* — jogosulatlanul hirdették, hogy a kalapács alá kerülő butorok és műtárgyak néhai Milán király lakásberendezéséhez tartoztak, mert a megtevesztés szándéka okvetlenül kiderülne az árverésen, a melyen Középeurópa legismertebb és legkiválóbb műértői és szakértői régészei jelennek majd meg az árverezők meghívására.

Az árverésre kerülő antik butorok és műkincsek *önmagukban vé-*

ve is felbecsülhetetlen értéket képviselnek, de az a pretium affectionis, amit *történelmi becsük* jelent, sokszorosán felülmúlja az elárverezendő tárgyak tényleges forgalmi árát.

A legutóbbi időben Bécsben számos hasonló árverést tartottak, a melyeken a legexkluzivebb főnemcsi családoknak, sőt uralkodóházak tagjainak műkincsei kerültek eladásra, — köztük például I. Napoleon iróasztala, amelyet Reitzer báró vett meg, — de oly nagyfokú érdeklődés, mint amilyen most néhai Milán király butorainak árverése iránt mutatkozik, idáig ismeretlen volt a császárvárosban.

Milkó Izidor jubileuma

Félszázados írói működés megünneplése

Dr. Pletikoszits András főispán, aki elvállalta a Milkó jubileum rendező bizottságának elnökségét, értesülésünk szerint vasárnap délelőtt 10 órára értekezletet hív egybe, amelyen a jubileumi ünnepek részleteit beszélik meg.

Dr. Milkó Izidor, aki írói képességeinek teljességében érte meg a félszázados jubileumot, munkásságával, nagy tudásával és lelki kvalitásaival mindig csak tiszteletet és megbecsülést szerzett szülővárosának. Amíg körülményei megengedték, ő volt a támogatója s adakozószívé maecenasá minden kulturális törekvésnek. Irodalmi működésével ismertté tette nevét s a dicsőségből, amit szerzett, mindig részt juttatott Szubotícának, ahol született, amelyben élt, a melynek minden polgárát a szeretet és megbecsülés szálai fűzik hozzá s amelynek fejlődésén ötlettel, munkával, áldozatokkal fáradozott.

Dr. Milkó Izidor kenyeré ma az író-toll s az írásnak és egy szép léleknek a megbecsülése az érdeklődés, amellyel az ötven éves írói pálya megünneplése elé tekint az országban mindenki, aki Milkó Izidor működését ismeri.

Subotica város és e város közönsége önmaga iránti kötelességet teljesít, amikor a jubileumi ünnepeket megrendezi s elősegíti, hogy dr. Milkó Izidor újabb írói működésének dokumentumai, az utóbbi évek alkotásai összegyűjtessenek s az érdeklődő közönséghez eljussanak. Ma gondolni sem lehet arra, — a szomorú gazdasági viszonyok teszik lehetetlenné, — hogy dr. Milkó Izidor több mint ötven kötetre tehető irodalmi alkotása gyűjteményes kiadásban jelenjék meg, azt azonban bizonyára lehetővé teszi a szuboticei áldozatkészség, amelyhez soha senki hiába nem fordult, hogy ez a jubileum országos irodalmi jelentőségűvé váljék az által, hogy új Milkó-kötetek lassanak napvilágot. Ez által egy szép és kontemplatív munkában eltöltött élet alkonyba hajlása válnék gondtalanabbá, amiből ismét csak az irodalomnak lesz haszna.

Dr. Milkó Izidor jubileumának fénye, ünnepélyessége és sikere biztató és bátorító lesz azok számára, akik a közért önzetlenül dolgoznak s akik képességeiket arra áldozzák, hogy mások életét tegyék szebbé, nemesebbé.

A vasárnapi értekezletre külön meghívás nélkül is jöjjen el mindenki, aki úgy érzi, hogy van valamelyes lerónni való kötelessége dr. Milkó Izidorral s az irodalommal szemben.

A Bácsmegeyi Napló 111-ik számához

Aki június 30-ig ezeket a szelvényeket összegyűjti és beküldi, az 1/2 évi időtartamra baleset ellen

1000— dinár erejéig halál

2500— dinár erejéig rokkantság

esetére a

Rossija-Foncière

biztosító és viszontbiztosító társaságról

díjmentesen biztosítva lesz

Az Osztrák-Magyar Bank fiókjainak likvidálása Jugoszlávia területén

Be kell jelenteni a tartozásokat és követeléseket

Beogradból jelentik: A pénzügy-minisztérium elrendelte a volt Osztrák-Magyar Bank fiókjainak likvidálását és a passzívák megállapítását. Ebből a célból a Narodna Banka felhívja a volt Osztrák-Magyar Bank minden adósát, hogy tartozásait jelentsék be június 30-ig a Narodna Banka-nak azoknál a fiókjainál, amelyek a volt Osztrák-Magyar Bank fiókjainak helyén alakultak. A tartozások dinárban fizetendők, még pedig abban az arányban, hogy egy dinár megfelel négy osztrák-magyar koronának. A likvidálás alkalmával az Osztrák-Magyar Banknál érvényben volt kamatlábat veszik figyelembe. Akik tartozásaik fizetését a kitűzött határidőn belül nem teljesítik, azokkal szemben a Narodna Banka bírój uton érvényesítési igényeit, abban az esetben is, ha lombard-kölcsönről van szó. *Nem vonatkozik a felhívás a jelzálogkölcsönökre, amelyekről az Osztrák-Magyar Bank központja intézkedik.*

Akiknek követelésük van a volt Osztrák-Magyar Banknak Jugoszlávia területén lévő fiókjaival szemben, azok szintén június 30-ig tartoznak követelésük összegét és jogcímét — okmányokkal igazolva — bejelenteni, mert ebben az esetben a fenti kulcs arányában, a Narodna Banka vállalja azok kifizetését.

A tornyosi himnusz

Az „illoyalis“ kultuszminisztérium

A tornyosi gazdasági kiállításon elénekelt magyar szövegű szerb himnusz miatt tudvalevőleg eljárás indult meg az énekesek ellen. Nemcsak a Bácsmegyei Napló, hanem az utódállamok egyéb lapjai is élénken kommentálták ezt az esetet s egy romániai lap igen helyesen mutatott rá, hogy a hivatalos köröknek fel kellett volna használnia ezt az esetet annak demonstrálására, hogy azok, akik az S. H. S. királyságban nem tanulhatták meg még, minden kényszer nélkül eléneklik a himnuszt azon a nyelven, amelyen értenek. Meggyőződésünkhöz híven rámutattunk arra, hogy minő elfogultság kell ahhoz, hogy abban, a mivel a tornyosiak a maguk lojalitását akarták demonstrálni, valaki irredundizmust keres, lát — és talál.

Popovics György suboticalai tanügyi inspektor ma hivatalos levélben közli, hogy azon a szövegen, amellyel a Himnuszt énekelték, ő botránkozott meg s ő tett feljelentést. A következőket írja:

Kérem a »Bácsmegyei Napló« megfelelő helyén a következő helyreigazítást közölni:

Nem igaz hogy a tornyosi himnusz-énekelés miatt azért indítottatott volna meg az eljárás, mert azt magyar nyelven énekelték, s nem igaz, hogy azt jóváhagyott tankönyvből vett szöveggel énekelték: — hanem igaz, hogy azt részben elferdített fordításban, részben oly szöveggel énekelték, amelynek még az értelme sincs benne a szerb himnuszban.

Nem igaz, hogy a följelentéssel valaki érdemeket akart szerezni, mert a följelentést előírt hivatalos kötelességből én tettem meg, az pedig, akit a tornyosiak »ismernek« mint állítólagos följelentőt: csak az elénekelt szöveget szerezte be mint alantas tisztviselőni az én kérelmemre (nem akartam ott mindjárt feltűnést kelteni a »karmester« pedig akit lestem, hogy a szöveget személyesen elkérjem tőle, elűnt, nem is mutatkozván kollégái társaságában. Ő talán észre sem vette az eltérő szöveget, nekem legalább úgy tűnt fel, amikor ott többek jelenlétében kritizáltam az elénekelt részt.

Sokkal jobban szeretnék ugyan a

tanügyi inspektort, akit liberális és megértő embernek tartunk, más, hozzá méltóbb szerepben látni, s sokkal szívesebben regisztráltuk volna azt, hogy ha ő tényleg valami kifogásolni valót talált a himnusz elénekelt szövegében, erről barátságosan és barátságosan felvilágosítja a kiállítás rendezőségét.

Azoknak, akik előtt nem ismeretlen, hogy a multban milyen igazságtalanságok történtek a nemzetiségi politikában, s a lelkeket hány-szor keserítették el, éreznük kell, hogy egy testület, amely másorra tüzi a himnusz éneklését, alig követ el szándékosan illoyalitást.

Élők és halottak harca

Kik temethetők a Bajai-uti temetőbe? — A katolikus-és református egyházak között még nincs vége a harcnak

A Bajai-uti temetőben történt sirgylázás körülményei újból aktuálissá teszik azt a kérdést, amely Barys László református lelkész temetése alkalmával vetődött föl és azóta már nagyon sok vitára adott alkalmat, hogy kik temethetők a Bajai-uti temetőbe? Emlékeztetés még, hogy Barys László eltemetésekor a katolikus egyház azt az álláspontot foglalta el, hogy a temető katolikus részébe más, bár keresztény felekezethez tartozó hívő sem temetkezhetik, mert a Bajai-uti temető telekkönyvileg is a Szent Teréz-plébánia tulajdona.

Ebből a kérdésből azután a katolikus és református egyház között nyílt harc tört ki, amelybe végül a suboticalai városi hatóság is beavatkozott, azonban mint most a városi tanács tagjai kijelentik munkatársunk előtt, a vitás kérdés még mindig nem nyert elintézt.

A városi tanács ugyanis a további nézeteltérések elkerülése céljából a megegyezést olyan értelmű döntéssel akarta megelőzni, amely szerint elismerte ugyan a Bajai-uti temető felett a katolikus egyház tulajdonjogát, de úgy határozott, hogy a temető katolikus részében már meglévő sírholtokba továbbra is temetkezhetnek a kriptatulajdonos családok egyenes és oldalági leszármazottjai, új sírhelyet azonban re-

Minthogy azonban a tanügyi inspektor úgy találta, hogy »részben elferdített fordításban, részben oly szöveggel énekelték a himnuszt, amelynek még az értelme sincs az eredeti szövegben«. — elsősorban felettes hatóságát, a közoktatásügyi minisztert kellett volna feljelenteni a csendőrségnél. Az a szöveg ugyanis, amelyet Tornyoson énekelték a közoktatásügyi miniszter által aprotált s kötelező használatra előírt iskolai tankönyvből való.

Alig hisszük, hogy bárki izlésének megfelel, ha ilyesmi miatt üldözés, martírgyártás és ekkesítő hercehurca induljon meg.

formátusok nem kaphatnak a katolikus temető-részben.

Ezt a határozatot azonban Budanovics Lajos apostoli adminisztrátor megfélembreztette és kijelentette, hogy a katolikus egyház részéről legfeljebb csak ahhoz járulhat hozzá, hogy a már meglévő kriptákba a református családok egyenes ágon való hozzátartozóit temessék el, azonban tiltakozott az oldalági rokonnak a temető katolikus részében való eltemetése ellen.

A városi tanács felhívására a református egyház úgy nyilatkozott, hogy a városi tanács döntését elfogadja. Azóta azonban — mint most munkatársunk a városi hatóság részéről értesül — még mindig nincs végleges döntés az ügyben, mivel az egyházak közötti békés megegyezés, illetve a tanács döntésének úgy a katolikus, mint a református egyházzal való elfogadtatása nem sikerült, a már egy esztendeje húzódozó harc még mindig nem nyert végleges elintézt.

Mivel így még mindig elintézetlen kérdés, hogy kik temethetők a Bajai-uti temetőbe és a jövőben ez újra kínos incidensekre és vitákra adhat alkalmat, a városi tanács most módot keres arra, hogy ezt a rég húzódozó kérdést végre mindkét érdekelt egyház melegegésére végérvényesen megoldja.

Vannak-e magyar kémek az SHS. királyságban?

Az államvédelmi ügyosztály vezetőjének nyilatkozata

A »Bácsmegyei Napló« beogradi munkatársától: Az utóbbi időben megint naponta olvashatók a szerb lapokban olyan hírek, amelyek le-tartóztatott magyar kémekről számolnak be. A beogradi sajtó egy része látható mohósággal veti rá magát ezekre a hírekre és rendszerint úgy állítják be azokat, mintha a magyarországi kémek a jugoszláviai magyarság segítségével végeznék munkájukat és itteni jól kiépített szervezeteik után szereznek be

Mint minden politikai rendészeti természetű ügy, a szponázis, illetve, helyesebben a kémelhárítás ügye is legfelsőbb fokon a belügyminisztérium államvédelmi ügyosztályának hatáskörébe tartozik. Éppen ezért az államvédelmi ügyosztály vezetőjéhez, Lazarevics Vasza államtitkárhoz fordultunk felvilágosításért az újabb kémkedési esetekkel kapcsolatban.

Lazarevics Vasza őszinte szívélyességgel fogadta munkatársunkat és készségesen szolgált felvilágosítással hozzá intézett kérdéseinkre. Mindjárt beszélgetésünk elején hangsúlyozta, hogy maga is fontosnak tartja, hogy a jugoszláviai magyarság tisztán lásson a Magyarországból irányított kémkedési és propaganda kérdésében.

— A lapok által közölt kémkedési esetek — mondotta Lazarevics — valóban megtörténtek, sőt számos

úgy áll a dolog, hogy a sajtó utján nyilvánosságra került esetek csak egy kis töredékét teszik ki a rendszerhatóságok által leleplezett kémkedési ügyeknek. A nyilvánosság előtt nem is ismeretes, hogy valójában mennyi ilyen ügy megy át a kezeim között. Természetesen a lapok nem közölnek pontos adatokat.

— Valóban komoly veszedelmet jelentenek ezek a kémkedések az S. H. S. királyságra? — kérdeztük.

— Dehogyan kérem, nem komoly dolgok ezek, ugyan mit is tudnának nálunk kikémleni. És különben is, csupa alsóbb osztályokhoz tartozó kémeket küldenek át, akik nem is képesek értékes adatokat gyűjteni. Mi azonban még sem tekintünk mást, mint amit az államvédelmi törvény előír, amely pedig egész határozottan kimondja, hogy aki az állam biztonsága ellen büncselekményt követ el, 20 évig terjedő fegyházzal vagy halállal büntetendő. Nekünk tehát ezeket az embereket bíróság elé kell állítanunk, amely a törvény szerint ítélkezik felettük.

— A törvény szigora dacára, mi mégis a legliberálisabban és legenyhébben kezeljük ezt a kérdést. A rajta kapott gyanus alakokat a legtöbb esetben át sem adjuk a bíróságnak, hanem — éppen mert nem tulajdonítunk működésüknek nagyobb fontosságot — egyszerűen megint kitiltjuk őket az országból.

Csak hogy nagyon gyakran megtörténik, hogy másodsor is, sőt harmadsor is megjelennek az országban, ilyen esetekben már nem lehetünk ilyen elnézőek.

— Őszintén szólva nem is értjük a magyar kémkedési apparátus nagy buzgalmat. Hiszen nekünk nincsenek is kikémleni való titkaink. A választások idején például egész se-reg kém jár ideát, a nép hangulatáról adatokat gyűjteni. Ugyanezt sokkal okosabban, sokkal olcsóbban és sokkal kevesebb veszéllyel megtudhatták volna, ha elolvasták volna lapjainkat.

— A mi legtermészetesebb óvintézkedéseinkre viszont odaát Magyarországon egészen érthetetlen intézkedésekkel válaszolnak. Mi nem folytatunk odaát semmiféle kémkedést, nincsen erre semmi szükségünk. Mégis nagyon gyakran kapunk jelentéseket, hogy jugoszláv állampolgárokat magyarországon letartóztatnak, kémkedéssel vádolnak és minden bírói eljárás nélkül hosszú időre Zalaegerszegre internálnak. Nálunk egyetlen internáló tábor sincs és aki büncselekmény gyanúja alatt áll, bíróság elé kerül.

— Legutóbb a Szever esetben is kilenc hónapig tartották ezt az embert fogva, anélkül, hogy valaha is bíróság elé állították volna. És végül is azt követelték tőlünk, hogy cseréljük ki olyan emberekkel, akiket nálunk a bíróság 15 évi és 12 évi fegyházra ítéltek.

Ezután megkérdeztük Lazarevics Vaszát, hogy ő is osztja-e azt a nézetet, hogy a vajdasági magyarságnak is szerepe van ezekben az államellenes üzemekben.

Lazarevics erre a kérdésre is rögtön s nyíltan válaszolt. »Kérem, ezek az emberek elsősorban itteni rokonaikat és ismerőseiket keresik fel és ezek után próbálnak egyéb-ként teljesen értéktelen adatokat gyűjteni. Ezeknek az embereknek az a fontos, hogy odaát rámutathassanak arra, hogy a bérüket megszolgálták és akármilyen adatokat produkálhassanak. Néha valóban sikerül is rábeszélmiük itteni rokonaikat vagy ismerőseiket, hogy a kezükre járjanak. Az is előfordul, hogy kisebb állásban levő embereket megvesztegetnek, hogy okmányokhoz jussanak.«

— »Nagyon örülnék — fejezte be nyilatkozatát az állam biztonságának legfőbb őre — ha az Önök lapja utján is megtudnánk jugoszláviai magyar testvéreink, hogy hogyan ítéljük mi meg ezeket a kérdéseket. Még azoknak is, akiket ezek a pénzért dolgozó emberek megteszteltek, tudniuk kell, hogy csak önmagukat sodorják oktalannul veszélybe, anélkül, hogy régi hazájuknak, Magyarországnak, bármit is használnának. Egyébként nagyon jól tudjuk, hogy a magyarság zöme teljesen távol áll ezektől az oktalan machinációktól és lojálisan teljesíti kötelességeit az állammal szemben.«

Lazarevics Vasza nyilatkozatának az a része, amely az S. H. S. királyságbeli magyarság lojalitását elismeri, feltétlenül kielégíti az itt élő magyarságot, amelynek semmi köze sincs ahhoz s nem is akar közönséget vállalni azzal, habármelyszomszédos államból, akár Magyarországból is kémek jönnek az országba. Az államvédelmi osztály főnöke bizonyára arról is informálva van azonban, hogy milyen könnyen lehet az itt élő magyarság meggyanúsítására és üldözésére felhasználni azt, ha a Magyarországból legális uton ideérkezőket, mint kémgyanus egyéneket kezelik. A magyarság mindenestre a maga nyugalma és állampolgári becsülete érdekében kívánatosnak tartja, ha azokat, akik arra vállalkoznak, hogy itt kémkedjenek, a legszigorúbban üldözik s ha elfogulatlan bíróság bizonyítékok alapján ítélkezik felettük.

HIREK

•••

— **A királyi pár párisi utazása.** Beogradból jelentik: A Tribuna értesülése szerint Mária román királyné, valamint Sándor király és Mária királynő rövid időn belül Párisba utaznak, ahol a királyi vendégek részére a *Ornai d'Orsay*-n rendeznek be lakást. A királyi pár és Mária román királyné ezuttal hivatalos vendégei lesznek a francia köztársaságnak és meg fogják látogatni Millerand köztársasági elnököt is. Sándor királynak már előbb Párisba kellett volna utaznia, de a kormányválság miatt elhalasztotta útját.

— **Hadgyakorlatok Szentátharában.** Szentáról jelentik: A város határában a noviszadi és szubotici hadosztály nagygyakorlatokat tart. A hadgyakorlatokra Szentára utazott *Miloszavijevics* Mirkó tábornok, a noviszadi hadsereg főparancsnoka, *Zecsevics* Milán tábornok, a dunai divízió parancsnoka, *Filipovics* Mihajlo tábornok, a Timok divízió parancsnoka és *Sztanojevics* Radoszláv ezredes, szubotici hadseregpáncsnok.

— **Beogradi festők kiállítása Somborban.** Beogradból jelentik: A *Lada* művészegyesület képkiallítást rendez Somborban. A kiállítás május 13-án nyílik meg. Az egyesület Somborban tekintélyes polgárokból rendező bizottságot szervez a kiállítás sikerének biztosítására.

— **A jugoszláv-olasz tárgyalásokat Romában folytatják.** Beogradból jelentik: Az S. H. S. királyság és Olaszország között megindult paritásos tárgyalásokat, amelyeket eddig Albániában tartottak. Romában fogják folytatni. *Antonievics* római jugoszláv követ hétfőn *Ninics* külügyminiszterrel megbeszéléseket folytatott a római tárgyalások anyagára nézve. Politikai körökben remélik, hogy Romában sikerülni fog az Adria-kérdést véglegesen rendezni.

— **Novisad város közgyűlése.** Novisadról jelentik: Novisad város április hó 27-én, pénteken közgyűlést tart, amelyen a költségvetést fogják tárgyalni.

— **Életbelépett a jugoszláv-magyar egyezmény az optáltak vagyona átszállításáról.** Beogradból jelentik: A »Politika« szerint életbelépett az az egyezmény, amely az S. H. S. és a magyar kormány között létrejött az optáltak ingó vagyona átszállítására nézve. A hatóságok máris lehetővé teszik az optáltaknak, hogy különböző nehézség nélkül szállíthassák át vagyonukat új hazájukba.

— **Bernbe helyezik át a beogradi román követet.** Bukarestből jelentik: Emandi beogradi román követet Bernbe helyezik át. A váratlan áthelyezés beogradi politikai körökben nagy felűnést kelt s sokan azzal magyarázzák, hogy Emandi, Mária román királynő legutóbbi beogradi látogatásakor a királynő tiszteletére adott teára meghívta *Pribicevicse* is, aki akkor már ellenzéki pártvezér volt.

— **Drágább lesz a villanyvilágítás Beogradban.** Beogradból jelentik: A beogradi községi villanygyár elhatározta, hogy a világítás és a vítel-díj árát ötven százalékkal fel fogja emelni. A magas emelést, amely a lakosság körében nagy konsternációt keltett, a villanygyár igazgatója azzal indokolja, hogy legközelebb új villamoskocsikat fog forgalomba hozni, amelyek rendkívül sokba kerülnek.

— **Fehér Artur szavalóestje.** Fehér Artur, a kiváló és ritka tehetségű szavalóművész, aki vajdasági körútján újabb és újabb sikerekkel gazdagította a régiakat, május elsején, kedden este 8 órakor a régi Lloyd helyiségében rendez szavalóestjét. Műsorán a modern és klasszikus magyar, német, szerb és héber költők egyaránt szerepelnek. A nagy érdeklődéssel várt este előjegyzések *Heumann* Mór könyvkereskedőnél fogadtatnak el.

— **Einstein lemondott a népszövetség tanácsának tagságáról.** Genéből jelentik: A népszövetség tanácsa kedd délutáni ülésén megtartotta a pótválasztásokat. *Einstein* tanár helyett, aki azért mondott le, mert a népszövetség tanácsa a Ruhr kérdésben nem interveniált. *Bergson* indítványára *Lorenz* hollandiai fizikust választották be a szellemi együttműködés nemzetközi bizottságába.

— **Mol község új diszpolgárai.** Moholról jelentik: Mol község képviselőtestülete április 23-án megtartott közgyűlésén dr. *Radomics* Jován nemzetgyűlési képviselőt és *Radomics* Hilláriusz vrsaci görög keleti püspököt, kik mindketten Mol község szülöttel, a község diszpolgárává választották. A diszpolgári oklevelet nagy ünnepek keretében fogják átadni a község új diszpolgárainak.

Francia-német közeledés

Közelednek a németek és a franciák, Ez jutott most eszembe.

A közeledés akkor kezdődött, Amikor a franciák bevonultak Essenbe-dió.

— **Közvetlen hajóforgalom Beograd és Becskere között.** Becskerekről jelentik: A becskereki kereskedők és gyárosok egyesülete memorandumot intézett a város vezetőségéhez, amelyben kéri, hasson oda, hogy Becskere és Beograd között közvetlen hajóforgalmat létesítsenek.

— **A cseh köztársaság védőtörvény első alkalmazása.** Mint Prágából jelentik, a minap alkalmazták először a köztársaság védelméről szóló törvényt. A prerai *Pravo*, egy klerikális lap, uszító cikkben támadta meg a kormányt, amiért készségesen megadta a cseh állampolgárságot a Rotschild-család egyik tagjának és izgatott a külföldi zsidóknak a csehországi főiskolákba való felvétele ellen. E két cikke iatt a köztársaság védelméről szóló törvény 14. paragrafusa alapján elkobozták a *Pravo*-t. — A *Reichenberg* melletti *Ruttersdorf* község képviselőtestületét feloszlatták, mert olyan határozatot hozott, hogy a köztársaság védelmi törvény ellen a legélesebb harcot indítják. A képviselőtestület helyébe bizottságot küldtek ki a város igazgatására.

— **A hadinyereségadó kivétele Szentán.** Szentáról jelentik: Az 1917-1920. évi hadinyereségadó előirányzat már elkészült és a napokban a nyilvánosság elé kerül.

— **Megint cserélgetik a községi jegyzőket.** Novisadról jelentik: *Szlepcevicse* Milán kerületi főispán kedden Somborba utazott, hogy az alispánnal a jegyzőkérdést tanulmányozza. Valószínű, hogy több jegyzőt áthelyeznek és több új jegyzőt neveznek ki.

— **Több mint hétbillió márka Németország deficitje.** Berlinből jelentik: A birodalmi pénzügyminiszter beteriesztette az ország költségvetését, amelynek deficitje több mint hétbillió márka.

— **Novisad részese az állami adóból.** Novisadról jelentik: A pénzügyminiszter megígérte a polgármesternek, hogy a várost megillető 10 százalékos állami adórészesedést 24 óra alatt folyósítja a város részére. A pénzügyminiszter kedden értesítette a várost, hogy a kiutalást nem eszközölheti, mert előzőleg információt kell szereznie a belügyminiszternél. Miután azonban a belügyminiszternek az adóügyekben nincs ingerenciája, a polgármester Beogradba utazott, az adórészesedés kiutalása ügyében.

— **Öngyilkos aggyastyán.** Novisadról jelentik: Kedden reggel fél 7 órakor felakasztotta magát *Spang* József 71 éves kosárfonó *Teleki*-utcai lakásán. Tettének oka gyógyíthatatlan betegség.

— **Az újpesti zsidótemplom ablakait heverték.** Budapestről jelentik: Mult hét szerdáján Újpesten a Kadimah zsidó cserkészcsapat kulturális estélyt rendezett. A hangverseny alatt tizenkét gummibotos fiatalember jelent meg a teremben és meg akarta zavarni az ünnepélyt. A cserkészek a közelben lévő UTE sportklubjából hívtak segítséget és elkergették a rendezőket. A gummibotosok fenyegetőzve vonultak el. A nem sikerült támadásért a következő éjjel állottak bosszút: bezúzták a Virág- és Király-utca sarkán lévő újpesti ortodox zsidótemplom összes ablakait. Amikor a templomszolga az üvegsörömpőkre elősietett, a támadók az öreg embernek esték és véresre verték, azután elszaladtak. Az eset Újpesten nagy felháborodást keltett. Az újpesti rendőrkapitányság most erélyesen nyomoz, hogy kézrekerítse a zsidótemplom rombolóit.

— **Kabátlopásért — egy évi és nyolc hónapi börtön.** Novisadról jelentik: *Mihajlovics* Adám staribecsei foglalkozás nélküli 20 éves fiatal ember ez év március 10-én Noviszadon a Sloboda-kávéházban, az őrizetlenül hagyott ruhatárból ellopott egy télikabátot és egy kalapot. Amikor *Mihajlovics* az idegen kabátban és kalapban távozott a kávéházból, az utcán elfogták. Bűnügyét kedden tárgyalta a noviszadi törvényszék, a bíróság, mely a vádlótat, — tekintettel arra, hogy már három rendbeli sikkasztásért és egyrendbeli csalásért el volt ítélve, — egy év és nyolc havi börtönre ítélte.

— **Moszkító-raj támadott meg egy angol óceánjáró hajót.** Londonból jelentik: A *Daily Mail* írja, hogy kedden érkezett vissza afrikai utjáról a *Garth Castle* személyszállító gőzös. A hajóra Kelet-Afrikában óriási moszkító-raj szállott. Sok utas megbetegedett a moszkítócsipések miatt maráriában. A fertőzés következtében egy utas és hét matróz meghalt.

— **Rigó Jancsi elvesztette Stradivarius hegedűjét.** Az amerikai Szabadság írja: Rigó Jancsi cigányprimás, aki 1896-ban regényes körülmények között megszületett *Chimay* belga herceg feleségét, a minap Newyorkban elvesztette Stradivarius hegedűjét. A hegedűt a hercegnőtől kapta annakidején és megért 10,000 dollárt. A cigányprimás az értékes hegedűt egy autóban felejtette.

— **Prima gépszijakat gyárt Mekius Károly, a selyemgyárnál.**

— **Topolai műkedvelők Bajsán.** Bajsáról jelentik: Topola kitűnő műkedvelőgárdája vasárnap Bajsán előadta a »Náni« című háromfelvonásos népszínművet. Az előadás nagy sikert ért el, mindegyik szereplő megállta helyét. Az előadás mindvégig gördülékeny volt. A szereplők közül különösen Szikora Bözsike, Tölgyesi Etuska, Ozorák Margit, Szikora Péter, Farkas Lajos, Sulyok István, Brindza József, Kovácsich János és Silák Sándor emelkedtek ki.

— **Husz éves csekkcsaló.** Budapesten letartóztatták *Minkus* István 20 éves hivatalnokot, aki egy hor-dár utján 100.000 koronáról szóló hamisított csekket küldött beváltásra a Hazai Bankba.

— **Letartóztatott kávé.** Budapestről jelentik: A rendőrség őrizetbe vette a *Simplon* kávéház tulajdonosát, *Petrovics* György nyugalmazott századost. A kávé nevenapját ünnepelte s záróra után mulatott a saját kávéházában. Egy rendőrtiszt igazolásra szólította fel, *Petrovics* azonban vendégeivel együtt megverte a rendőröket. A kávéházi vendégek közül kettőt tartóztattak le.

— **Postaépületet építenek Molon.** Molról jelentik: A moli községi képviselőtestület legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy a moli postamesztől a haszonélvezetében levő 45 hold községi földet visszaveszi, eladja és ennek árán modern postaépületet fog építeni. Az új épületben a posta tisztviselői is lakást kapnának.

— **A budapesti halálgvár tulajdonosa az ügyészségen.** Budapestről jelentik: A fecske-utcai robbanás ügyében a rendőrség befejezte a vizsgálatot és a letartóztatott *Schneller* Mór igazgatót kedden átkísértette az ügyészségre. A rendőrség előterjesztést tett a vizsgálóbíróknak, hogy rendelje el a büntügyi zárlatot a gomb- és fésűgyár telepére és készleteire, melyeknek értéke együttvéve félmilliárd, hogy a tizenöt áldozat hozzátartozóinak kártérítési követelését ebből lehessen kielégíteni. A tizenöt halott temetése szerdán délután lesz a kerepesi-temetőben.

— **Csalás romlott tengerivel.** A következő levél közlésére kértünk től: E hó 22-ki vasárnap, 108. számú b. lapjuk 5. oldalán a »Hirek« rovatában »Csalás romlott tengerivel« cím alatti közleményre a sajtótörvény alapján kérem önöket, hogy a következő helyreigazító nyilatkozatot közöljék szíveskedjenek: Nem igaz az, hogy cégünk rak-tárában a bíróság 30 vagon tengerit vett zár alá, nem igaz az, hogy cégünk ellen az a vád merült fel, hogy összevásárolja a romlott tengerit és azt mint egészségeset adja el és vevőinek kifogásait azzal utasítja vissza, hogy az áru szállítás alatt romlott meg nem igaz, hogy emiatt sok perünk volt és hogy ezt gyanusnak találta a bíróság, nem igaz, hogy nyomozás van ellenünk folyamatban és hogy cégünk készletei lefoglaltattak, ellenben igaz az, hogy a *Ladjevics* és *Jovanovics*-cég, ki tudta eszközölni azt a kulai közigazgatási hatóságnál, hogy mintavétel végett raktárunkban a tőzsdei ügyekben eddig competenciával nem bírt közigazgatási hatóság bizottság jelenjen meg, amely bizottság a mintavétel kivül valóban egyebet nem is csinált. A *Ladjevics* és *Jovanovics* zemuni céggel való ügyünket a novisadi tőzsdebíróság fogja elintézni. *Fürszi* és *Szegő, Kula*.

— **Ha Ószivácra utazik ne felejtse el felkeresni Freudfeld Sándor vendéglő-éttermét.** Pontos és figyelmes kiszolgálás! Elsőrendű ételek és italok! Közel a vasútállomáshoz.

— **Landau Juliska vizsgabálja.** Kedden délután öt órakor tartotta *Landau* Juliska szubotici táncnővizsgabálját nagyszámú közönség előtt. Az előadás jól sikerült. *Putnik* Velinka prólogja kedves volt, *Prokesch* Duci, *Pogány* Gyuri, *Weisz* Ibi, *Vig* Lili számai egytől egyig ügyesek voltak. A japán táncban *Biermann* Iby, *Pogány* Gyuri, *Goldner* Anna, *Vojnich* Laci, *Hej-daska* Pista, *Kemény* Anci, *Vojnich* Rózi és *Ertl* Matyi kaptak sok-sok meleg tapsot. A »tréfás bohócok«-ban *Szuvajdzsics* Verica és *Nada* és *Dinulovics* Mila nagyon megnevettek az egybegyűlt szülőket. *Sonnenberg* Duci, *Mandics* Nada, *Elters* Böske és *Krausz* Vili bájosan adták elő a balettet. Az angol táncban *Nejster* Franci és *Putnik* Ovin-ka adtak jót, *Hauser* Paunit is kaptasolták a spanyol táncért. Előadás után általános táncvizsga és szépségverseny következett.

Aki nemlétező gabonát ad el. Novisadról jelentik: Nustricker József bács-novoselói lakos a vukovári gőzmalomnak eladott két vagon búzát és arra 5000 dinár előleget vett föl, de a búzát nem szállította. Ezenkívül különböző bácskai városokban 15.000 dinárnyi előleget vett föl eladott, de nem szállított búzára. Nustricker a pénzzel Magyarországra szökött. Pár hónapig ott tartózkodott, de felesége hívására hazajött Novoselóra, ahol letartóztatták. A novisadi törvényszék kedden tartotta meg ebben az ügyben a tárgyalást és a vádlottat csalásért három évi börtönrre ítélte.

Az Ut plakátszáma rendkívül tömör tartalommal jelent meg. Ára három dinár. Kapható mindenütt.

Sándor Mátyás, Verne Gyula ismert regényét, Sándor Mátyást, dolgozta át filmre a világhírű francia Gaumont filmgyár. A film mindenütt, ahol bemutatásra került, óriási sikert aratott. A francia gyár a filmet a legpazarabb kiállításban, a legkiválóbb francia művészek közreműködésével készítette el. Ez a film méltó párja a világhírű gróf Monte Christo c. filmnek. Ebben a főszerepet egy megbántott, pénzért elárult, minden vagyonból kifosztott ember viszi. A film csütörtökön kerül vetítésre.

I. M. Ovdia beogradi ügyvéd, telefon 1548. Interveniál minden ügyben a hatóságoknál. Leveléz: szerbül, magyarul és németül.

Dr. Andrejevics Andra fogászati specialista fogorvosi és technikai műtermét egyévi berlini és bécsi tanulmány után megnyitotta és minden fogászati munkát a legmodernebb kivitelben teljesít. Fogászati laboratóriumában a technikai munkákat fogorvosok részére is Aleschur, a bécsi fogászati egyetemi klinika volt főnöke végzi. Rendel d. e. 9-12 és d. u. 2-5-ig Kralja Petra Park 7. számú házban az emeleten (volt Reichl-palota). Telefon 4-52.

Dr. Barta Antal kir. törvényszéki orvos lakását Strossmayerova-utca 22 (halpiac) helyezte át. Rendel 8-9-ig és 2-4-ig. Telefon 128.

Dr. Vécsei Jenő orvosi rendelője némi beteg részére rendel délelőtt 7-9. ig, délután 2-től fél 4-ig és 5-7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 5. I. emelet. Vojislav Piroška féle ház.

Bőr- és nemibetegnek Somborban rendel dr. Koralek lakásán (Weidinger-palota I. emelet) délelőtt 8-10 és délután 2-4 között. Salvársan-oltások vérhajásoknak.

KÖZGAZDASÁG

A sombori méhészek gyűlése. A Vajdasági gazdasági egyesület kebelében működő sombori méhészeti szakosztály április 22-én gyűlést tartott, amely alkalommal megkereste Sombor város tanácsát, hogy a Sikara erdőben felállítandó méhesével kapcsolatban mintaméhészetet létesítsen Sombor város és vidéke méhészetének fejlesztése céljából, felkéri a városi tanácsot, hogy a mintaméhesből szegényebb sombori kezdő méhészeknek ingyenrajokat engedélyezzen s hogy a jövőben az újabb fásítás csakis mézelő fákkal vitessen keresztül, a kiirtandó cserfák helyébe mindig mézelő fákat ültessen, miután a selyemhernyótenyésztés fokrol-fokra hanyatlak, az eprei ma főleg pálinkafőzésre használják, ami a legszegényebb néposztálynál elősegíti az alkohol nagyobb-foku élvezetét. Továbbá felkéri, hogy a városi földek bérbeadásánál kösse ki, hogy azok bizonyos hányada repcével legyen bevetve, miután a repce egyike legmézgazdagabb növényeinknek.

A vármegyei gazdasági egyesület gazdanapja. A Vármegyei gazdasági egyesület legutóbb hozott igazgatóválasztmányi határozata alapján a jövőben minden május elsőjét követő vasárnapon ünnepélyes gazdanapot tart, amelyen egy a központban, mint a községi gazdaságkörökben ünnepélyes keretben ugyanazon tárgyról felolvasást vagy szabad előadást tartanak. Az egyesület most hívta fel fiókjait, hogy a gazdanapot méltóan ünnepeljék meg, arra hívják meg a helyi vezető férfiakat és a gazdaságok iránt érdeklődő közönséget, hogy a gazdaszervezetek és társadalom közt az összekötő kapocs még szorosabbra fűződjék. Az idei előadás tárgya: a gazdaszervezetek fontossága és annak előnyei. Somborban a központban az előadást május hó 6-án d. e. 11 órakor Katjanszky Radivoj főtitkár tartja.

SPORT

Uj egyesület alakul Novisadon. Novisadról jelentik: A nacionalisták köréből mozgalom indult ki egy új sportegyesület alakítására, amelynek neve: Orjuna F. C. lenne. A mozgalom kezdeményezői a napokban összehívják az alakuló közgyűlést, amelyen aztán végleg megalkotják az egyesületet.

Uj-Zéland atlétikai bajnokságai. Uj-Zéland atlétikai bajnokságait a napokban rendezték meg. M. Kirksey, az amerikai 4x100-as világrekorder staféta (42.2 mp., antwerpeni olimpiász) tagja résztvevő a bajnoki versenyen és remek idővel futva,

megnyerte a sprintversenyeket. Részletes eredmény: 100 yard: L. Kirksey 9.8 mp. 220 yard: I. Kirksey 21.8 mp. 440 yard: I. Rowe 52 mp. 880 yard: I. Rowe 2 p. 1.4 mp. Egy angol mfd: I. Rose 4 p. 31.4 mp. Három angol mfd: I. Rose 15 p. 16 mp. 120 yardos gát: I. Krogness 15.6 mp.

Az F. T. C. vízpolócsapatát meghívták Barcelonába. Mint Budapest-ról jelentik, az F. T. C. vízpolócsapatát F. C. Barcelona meghívta július havában rendezendő versenyére. Az F. T. C. a meghívást elfogadta.

Weissmüller világrekordja. Az az amerikai uszósövetség Weissmüller 22 világrekordjának hitelesítését kéri a Párisban székelő nemzetközi szövetségtől. A rekordok közül 17-et gyorsusszával, 4-et hátton, egyet pedig mellen ért el a világ leggyorsabb uszója. Melluszó rekordja — 150 yardon 1 p. 55 mp.

TŐZSDE

Novisadi terménytőzsde. Április 24. Az irányzat valamivel kellemesebb. Forgalom 88 vagon. Árak: Bácskai buza 452.50—460. Tengeri 257.50—260. Tengeri májusi szállításra 257.50. Liszt 0-ás 675, 2-es 640, ötös 582.50, hatos 507.50 dinár.

Beograd, április 24. Zárlat: Páris 6.50, London 4.57, Milano 4.83—4.84, Newyork Genf 17.80—17.75, Prága 2.92—2.94.50, Berlin 0.33, Bécs 0.1380—0.1370, Bukarest 47, Szófia 73, Budapest 1.90, Brüsszel 5.60, Amsterdam 38.25.

Zagreb, április 24. Zárlat: Berlin 0.325—0.335, Bécs 0.1360—0.1375, Prága 2.92—2.93, Milano 4.835—4.87, Zürich 17.80—17.95, Budapest 1.90—1.95, London 544—456.50, Newyork 97—98, Dollár 95.

Zürich, április 24. Zárlat: Berlin 00.185 (00210), Holland 215.50 (216), Newyork 550.25 (551), London 25.58.50 (25.66), Páris 36.75 (36.77), Milano 27.50 (27.30) Prága 16.39 (16.42), Budapest 0.10.75 (0.11), Beograd 5.55 (5.525), Varsó 00117 (00115), Bécs 000.77.25, Bélyegzett 000.77.50.

Budapest, április 24. A devizaközpont jegyzései: Amsterdam 1896, Holland forint 1956, Beograd 48.50, Dinár 50.50, Berlin 17—19, Márka 17.50—19.50, London 225.20—231.20, Angol font 225.45—231.45, Milano 241—251, Lira 2.46—2.56, Newyork 4850—5000, Dollár 4870—5200, Páris 324—334, Francia frank 329—339, Prága 144.50, Szokol 150.50, Bécs 680—710.

Budapesti értéktőzsde ma a bankközi forgalom üzletlen volt. Aránylag elén-

kebb forgalom csa kisebb papírokban fordult elő, az arbitrázsértékek árfolyama bécsi jelentésre lanyhultak. A kosztpénzt két százalékkal kinálták. Előfordult kötések: Salgó 156, Ált. Kőszén 372, Georgia 170, Urikány 250, Naisci 184, Magyar Hitel 43, Államvasut 107, Klotild 19, Oszirák Hitel 14, Rima 28. — Árak ezer koronában.

Budapesti gabonátőzsdén a buza ára 28.000 korona fölé emelkedett.

Bécsi tőzsde nyitáznál bizakodó irányzat.

MEGHÍVÓ

Az Eskontna i Pučka Banka d. d. u Subotici (Leszámitoló és Népbank R.-T.) Suboticián 1923 május 10-én d. e. 10 órakor az intézet székházában megtartandó

II. évi rendes közgyűlésére melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes választása.

2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az elmúlt üzletévről, a zárszámadások a mérleg s a nyereség-vesztés számla előterjesztése és határozathozatal a tiszta nyereség hovatartozásáról.

3. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény tárgyában.

4. Az igazgatóság kiegészítése.

5. A felügyelő-bizottságba egy tag választása.

6. Esetleges indítványok.
* A közgyűlésen csakis azok a részvényesek bírnak szavazati joggal, akik részvényeiket vagy részvényelismervényeiket — a beolvasztott Suboticiai Takarékpénztár és Népbank részvényesei pedig ezen intézeti részvényeiket — le nem járt szelvényeivel együtt az intézet pénztáránál Suboticián.

a Horvát Leszámitolóbank pénztáránál Zagrebban a közgyűlést megelőzőleg leteszik.

Csak 1000 dinár
egy öltöny divatos nyári ruha

mérték szerint a legelegánsabb kivitelben. Tisztelt vevőim könnyebbségére heti előleges 100 dinár esetleg havi 400 dinár lefizetésre is. Nagy választék finom külföldi szövetekből. 244

NÁVAY ISTVÁN

uridivat szabóüzletében

Subotica, Somborszki put

Nagytemplom mögött Dr. Kiss ügyvéd házában

CEMENT

mész, tetőcserép, traverzák, samotta-téglák és vakolat, valamint az összes építőanyagokat szállítja:

„GRADIVO“

Ker. Társ. ZAGREB, Bogovičeva ulica 3.
Telefon 5-55. — Sürgőnycim: „GRADIVO“

LALASINCI (BERZOVAI)

M É S Z

Románia legjobb minőségű köz ismert, fával égetett hófehér mesze azonnali szállításra megrendelhető.

BOROS & CZUCKER fakeskedőknél
ARADON

PINTÉREK FIGYELMÉBE!

Rendkívül nagy készletünk más vállalkozás miatt tölgg- és bükk donga, kész hordó készletünket, 1 új „Stahler“ pintérgépet 15—25 százalékkal olcsóbban mint bárhol másutt ELADJUK.

NOVOSEL, OGRIZEK i DRUG
MECHANIKAI HORDÓGYÁR, OSIJEK

PRIMA MESZET

szállít azonnal legjutányosabb áron

Vereinigte Kalkwerke A. G.

(Egyesült Mészművek r. t.)

Zagreb, Bogovičeva ulica 3.

Telefon 5-55.

2021

**Kékkő 98-99%
KÉN**

Raffia I-a Majunga

vagonszámra és kis tételekben kapható
Jugoslavia Prometno D. D.

Zagreb, Gajeva ul. 10.

Telephon 9-41. Távirat: „JUGOPROMET“

Dánában 110 hold jöminőségű föld, 30 hold kaszálóval, vetéssel, új tanyaépülettel, élőholttal holdanként 11.000 dinárért eladó. Czabafy József tulajdonos Ada, Bácska. 3066

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik boldogult atyám elhunytá alkalmával fájdalommat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezuton mondok köszönetet.

Dr. Fehér Sándor.

Köszönetnyilvánítás.

Ezuton mondunk köszönetet mindazoknak, kik felejtethetlen

RÓZSIKÁNK

elhunytá alkalmával részvétkifejezésükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek.

**Baán Gábor és családja
Halász István.**

Ngos.

Dr. Bányai Andor

**Dr. Hősz Dezső
uraknak**

Helgben

Ezuton is halás köszönetet mondunk doktor uraknak fáradságtalan munkálkodásukért, melyekkel felejtethetlen

RÓZSIKÁNK

megmentése érdekében tulmentek az orvosi kötelesség határára.

**Baán Gábor és családja
Halász István**

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Landes Károly ur fűszerkereskedését megvettem. Felkérem a hitelezőt, hogy követeléseiket 8 napon belül jelentsék be, mert a későbbi követeléseket nem veszem figyelembe.

B. Topola, 1923. április 22.

Tisztelettel
Toth János
fűszerkereskedő.

2994

BÉRBEADNÁNK

vagy eladnánk teljesen ujonnan átépített 25 vagonos
uszályunkat.

Levélbeli érdeklődések:

Milkó Vilmos és Fiai, Novi-Bečej
cimre intézendők

*Ma
parfé
délután
a Steiner cukrászdában*

Izvr. broj. 171.1923

Dražbena objava.

Potpisani sudski izvršitelj u smislu § 102 zak. čl. LX. 1881 ovime objavljujem, da usljed odluke br: 4791/2/1922 kr. sreskog suda u Novom-Sadu, u korist po Dr. Vitomir Ludajić odvjetniku zastupanog Morotvanski i drug ovrhovoditelja, proti ovršeniku, u 12 dana novembra meseca 1922. godine preuzetom ovrhovnim zapisniku i na 86000 din. procenjena pokretnina naime nameštaj, fijakera, kola, krave, konja, kasu i t. d, na javnoj držabi će se prodati.

Koja dražba će se usljed odluke br. Su 4208/4/1922 kr. sreskog suda u Senti, radi podmirenja 1.068,800 kr. glavnice i za ovom svotom od 17 i 22 dana marta meseca 1922. godine računajuć 5% kamate, i dosadanji 77129 kr. 60 fil. ustanovljenih troškova 15 dana maja meseca 1923. godine pre podne u 10 sati u Senti Karadjordjevića ulica broj 5 u stan dužnika održati, i na ovu svi oni, koji su radi kupovati, pozivaju se, satomopomenom, da označene pokretnine u smislu § 107 i 108 zak. čl. LX. 1881 za isplatu u gotovom novcu, u slučaju nužde, i izpod procenjene cene će se prodati.

U koliko pokretnine koji će se na dražbi prodati, i drugi je zaplenio, i na nji na podmirenje pravo imaju, ova dražba u smislu § 120 zak. čl. LX. od god 1881 i u njenu korist se odredjuje.

Senti, dne 16. aprila 1923. god.

Adolf Kemény
kr. sudski izvršaoc.

3072

**Téglagyárosok és malmok
figyelmébe!**

Ajánlok azonnali szállításra 200—300 vagon 5200 kaloriás borsó nagyságu fekete apró szenet ab bánya vagononként 2200 dinár, mintául 1—2. vagon is szállítok.

Madarász István Senta
SHS. állami bányák vojvodinai főképviseleje.

3010

Senat grada Subotica.

Broj 4493/923. sen.

Árlejtési hirdetmény.

Subotica város tanácsa árlejtést hirdet 100 m² deszka és egyéb faanyag beszerzésére.

Az előírtan kitélt és szabályszerűen lepecsételt ajánlatok benyújtandó a városi tanácsi iktatónál 1923. április 27. d. e. 10 óráig nyújtandók be.

A szállítási feltételek és egyéb felvilágosítás a mérnöki hivatalban tudható meg d. e. 9—11 óráig.

2983

Városi Tanács.

Novi-Sivac község előjáróságától.

2821

20/jzknv. szám.

Hirdetmény.

A községi vendéglő Novi-Sivácon bérbe lesz adva hosszabb időre és pedig a községi képviselőtestület határozata értelmében nem pénzért, hanem a bérlő tartozik saját költségén 1 tánctermet és néhány vendégszobát építeni és ezért a bérlettartama alatt nem fizet semmiféle bért.

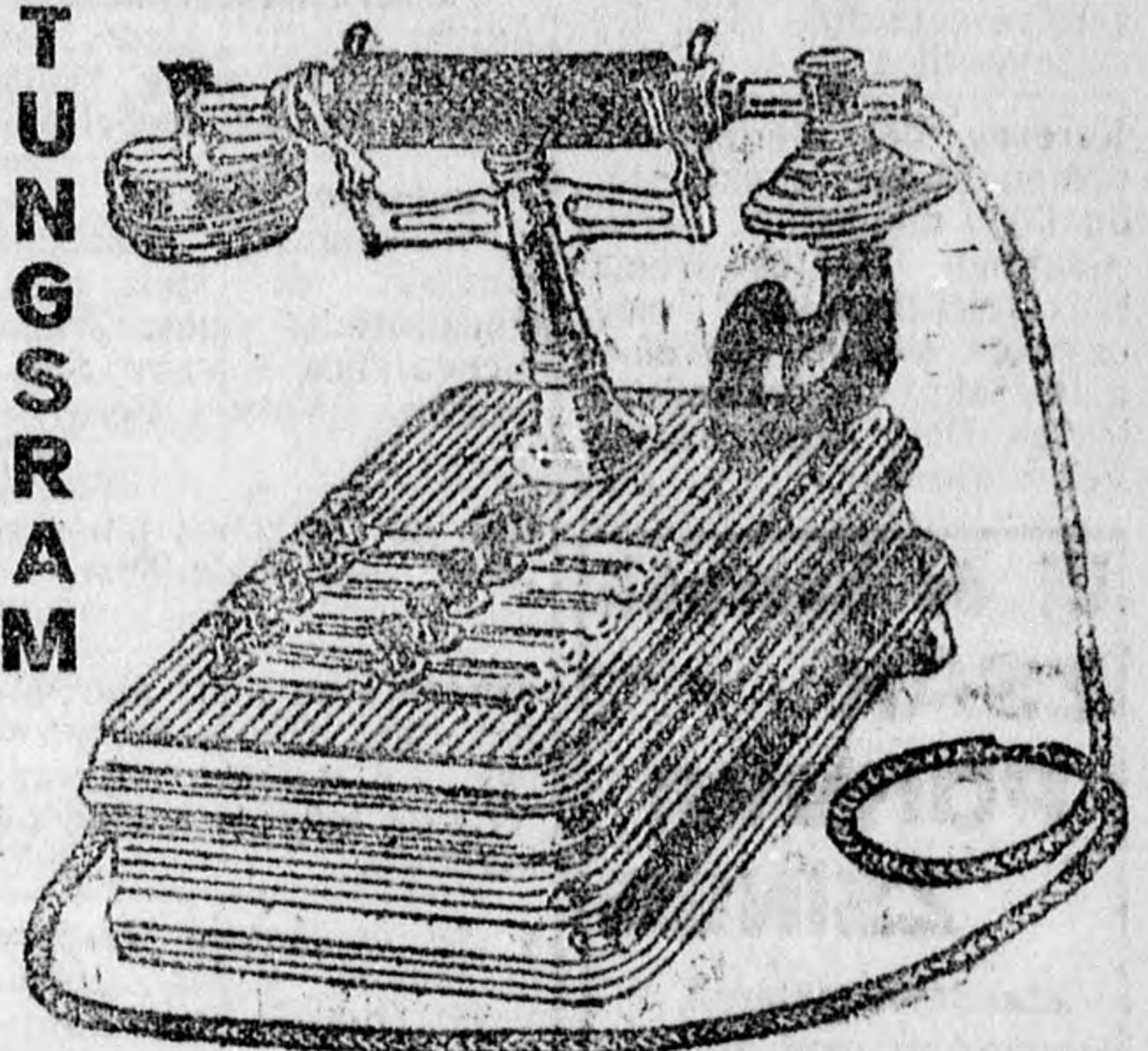
Felhivatnak az érdekeltek, hogy f. é. április hó végéig forduljanak ezen előjáróshoz hol közelebbi felvilágosítást kaphatnak és a terveket is megtekinthetik.

Novi-Sivac, 1923. évi április hó 13-án.

Ivan Janković s. k.
jegyző.

Peter Jakobi s. k.
bíró.

TUNGSRAM

TUNGSRAM

**Fakereskedőknek! Asztalosoknak!
és Építőknék!**

Ajánlok raktárból minden méretű asztalos (Fichte) árut fűrészelt és faragott épületfát, fenyőt, gömbrudat, lécet, jóminőségű gazdasági deszkát azonnali szállításra mérsékelt napi áron

DOHÁNY ZOLTÁN, SUBOTICA

Beogradski put. Telefon 3-65.

2568

Első Sombori Kocsigyár

Kérem ajánlatot!

Kérem ajánlatot!

Készít:

mindenféle uj hintókat, vadász- és hajtókocsikat a legjutányosabb árban

Vállal:

mindenféle hintó-javitást, legjobb munka, mérsékelt árak mellett.

Saját kárpitós műhely

készít és javít matracokat, saisonokat és börgarniturákat.

Kubikos talicskák

téglagyári és egyéb tragacsok, vasalt és vasalatlan állapotban.

Kész hintók állandóan raktáron.

Elvünk: elsőrendű munka, mérsékelt árak!

1923

TELEFON; 19.

KANAVÁSZ és ZEFIR

Anton Mischke Sternberg-i

gyártmányai kaphatók

1766

a Centralna Banka áruosztályánál

Makso Borović

Zagreb, Strossmayerova ul. 2.

Egyéb minőségi áruk is állandóan raktáron.

FOGLALKOZÁS

Rastrirozó (vonalzó), ki rolinis gépeken dolgozni tud, elsőrendű szakmunkás, heti 720 dinár fizetésrel felvétetik Fischer Ernő vonalzó-intézetében, Subotica, Pašičeva-utca 9. 3091

Főiskolai képzettségű fiatalember, kereskedelmi ismeretekkel, német és francia nyelvben jártas, megfelelő állást keres. — Cím: Fortuna hirdető Subotica Strossmajerova-ut. 2. 3091

Gyermektelen házaspár — házimesteri állást keres május 1-ére, Cím a kiadóban. 3103

Felvennék egy izr. aszszonyt vagy leányt vidékre háztartáshoz és prtn. főzéshez értőt. Fizetés megegyezést szerint. Cím a kiadóban. 2092

Papucsos - segédet felvesszék magassarku munkára, Balog Marton, Bajski put, Subotica. 3090

Állandó munkára tűzőnőt felvesszék azonnali belépésre. Urge Péter cipő-felsőrészkesztő, III., Kumičeva-utca 47. 3039

Keresek két mérlegkészítésben jártas munkacélt: önálló munkához érték előnyben. Fizetés személynél jelentkezőknél megegyezés szerint. Levélteli ajánlatokra is válaszolok. Radek Béla mérlegkészítő, Vel.-Kikinda. 2958

Uj és használt ZSÁK 2094
PONYVA ZSINEG
állandóan raktáron, a legolcsóbb napi árakban
Gombos Lajos
Sombor (Huspiacz)
Telefon 19. Postafiók 41.

JEGYGYÜRÜK
a legolcsóbban kaphatók
Ádám ékszerésznél
Rudica és Sugár ház.
TÖRT ARANYÉRT
A LEGTÖBBET FIZETEK.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Bene Suda-rević ul. 2. sz. alatt (a Lika mozi előtti sarok) 2825
cipész üzletet
nyitottam, hol szöges és varrott férfi és női cipők elsőrangú készítését vállalom. Tisztelettel
Nagy István cipész.

Utazót Keresünk. nőtlent, ki a szerb és német nyelvet tökéletesen bírja. — Ajánlatok cégünkhez eljuttatandók. Fischer és Társa, Novi-Úrbas. 3021

Négy polgárit végzett leány könnyebb munkák végzéséhez alkalmazást nyerhet a Korona-gyógyszerárban, városháza épület. 3015

Erzieherin in deutsch-französisch, 8 Jahr Praxis, sucht Stellung. Zusciriften an die Administration des Blattes. 3106

Deutsches Fräulein, die Kinder sehr liebt, ist geneigt Stelle sofort anzutreten. Adresse in der Administration des Blattes. 3108

Borbély-segéd felvétetik. Weinert József, Zrinjski-ut. 1. 3107

Két-három fiatal bádósegéd azonnali belépésre kerestetik. F. Eschbach, Odžaci. 3098

VÉTEL-ELADÁS

Fűszerüzletberendezés áruval együtt eladó, az üzlethelyiség pedig kiadó. Laskai András, Debeljača. 3057

Megvételre kerestünk kézműárúüzletnek alkalmas tuldokat és stóliáknak. Tudakozódni lehet: Trumbićeva-utca 4 vagy Somborban, Vojv. Boljović-venac 19. 3057

Ház két ötszobás lakással eladó. Cím a kiadóban. 3055

Agrárreform alatt álló földdek megvételre kerestettek. Ajánlatok »Agrárreform« jellegre a kiadóba kéretnek. 3037

6 HP magánjáró Ruszton magányos kazán eladó. Vajda György Stara-Kanjiža. 3035

Cséplőgarnitúra, két éves, komplett gőzmagánjáró 250 ezer dinárért, hat éves, 25-30 lóerős szivógáz, komplett cséplőkészlet 215 ezer dinárért eladó. Mindkettő Hofherr és Schrantz gyártmányu. Szeles Lajos bizományi üzlete Sombor. 3037

Jégverem ugyanott egy lánccal szőlő földért elcsereplendő esetleg eladó. Cím Beogradski put 103. 3034

Daráló - malom, ujonnan felszerelve, 28 colos fűgőleges kövel, szabadkézűből eladó Baranyai István-nál, Staramoravicán. 3017

Egy 8 HP cséplőgép és egy szivógázmotor eladó Beresényi Jánosnál, Temerin. 2972

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és eimző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Ajánlatkeresők az apróhirdetési díj felet fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkönyvhez válaszleveg melléklendő.

Bánáiban 86 hold föld bevetve, tanyával, 56 000 koronáért holdankéntazonnal eladó. Grgić Ania, barátok mellett. 3003

Vesszék jókarban levő hordókat 100-150 literig. Kemény ecetgyáros. 3002

Csoka vasutállomásnál levő szálloda és vendéglő más vállalat miatt eladó. Érdeklődni ugyanott lehet. 2925

Elköltözés miatt egy jóforgalmu fűszerüzlet lakással együtt átadó. Senčanski put 1. Kaszárnya mellett. 2869

Vegyeskereskedés forgalmas utcában, jól bevezetve, elköltözés miatt teljes áruaktárral és boltberendezéssel, lakással együtt, eladó. Ladislav Ivurin, Srem.-Mitrova, Fruškagorska 42. 3086

4 HP huzatos cséplőgarnitúra, 8 HP magányos Lancz-cséplő, 3-4 stabil benzinnemű és egy komplett moziberendezés eladó. Rózsa Ferenc, St.-Kanjiža. 3094

Egy komplett masszív háló eladó. Cím a kiadóban. 3102

VERNE GYULA
világhírű regénye filmen
Sándor Mátyás
nagy kalanddrama 4 részben
bemutatása kezdődik április 26-án
csütörtökön a
KORZÓ MOZIBAN

UTAZÓK és ÁTUTAZÓK FIGYELMÉBE!
EBÉD, VACSORA, LAKÁS
45 dinár
EUGEN SZÁLLODA SENTA

ÁLLANDÓ MŰKIÁLLÍTÁS
Balog Linánál
Alkalmi ajándékok ott szerezhetők be legjobban. Subotica Bányai szálloda mellett.

DAMASTSZÖVÉSZET!
MENYASSZONYI KELENGYÉK
tisztá lenből békebeli minőségben.
ASZTALNEMŰEK, ÁGYNEMŰEK, KÁVÉSTERITÉKEK, TÖRÜLKÖZŐK, A JOURBAN és A JOURNÉLKÜL művészi kivitelben készülnek
MOTALLION LAJOS
műszövőnél, Subotica I. Jukičeva utca 35.
Ugyanott fíu tanoncok felvétetik. 2366

Cipészek részére legmodernebb fazon FASAROK
celluloiddal bevonva állandóan raktáron
Juzbašić Nikola i Dimitrijević
bőrkereskedők Beograd Kolarčeva u. 2. 3073

10.000 drb. cserépedszkát
17" hosszn, 8 1/2" széles és 3/4" vastagot
KERESÜNK MEGVÉTELRE.
Ajánlatok Zilzer József Vinkovci küldendők.

Abrichter famegmunkáló-gép, használt, jó karban levő, megvételre kerestetik. Ajánlatok Első Jugoszláv fasakor-gyár, Gyurcsics Sándor, Vel.-Kikinda címre küldendők. 3062

Kovács-szén, egyenrangú a pécsi szénnel, vaggonfőtelekben és kicsinyben a legkedvezőbb árban kapható. Jovan Sijačić fa-és szénnagykereskedő. — Telefon: 839. 2492

Tűzi-lecskendő 30 méter tömlővel, két keréken járó, 6000 dinárért eladó Ulrich Testvérek vaske- reskedésében, Subotica. 3103

Hofherr és Schrantz gyártmányu, 6 lóerejű lánocs magánjáró lokomobil eladó, Friedmann Ignác és Társa Subotica, Sučićeva-utca 1. 3099

KÜLÖNFÉLE

»Ito« fogpaszta a legjobb fogápolásra. Kapható minden gyógytárban, drogériában és illattárban. Főraktár Hercl, volt Wachsmann-drogéria, Subotica. Telefon 165. Pontos postai szétküldés. 1769

Palicson, a földművelés-kö- la előtti közben, villa, három szoba speiz, konyha, cselédszoba, gyümölcsster- meléssel együtt egész sze- zonra kiadó. Cím a kiadó- ban. 3080

Prima tűzifa kicsinyben és nagyban, aprítva is, kapható M. Lozović fakeres- kedés, Baruna Trenka trg 3. Laktanyával szemben.

Smyrnaszőnyeg, elsőren- dü, becskereki egyed- árusítója Hoffmann Mihály özvegye, Subotica. 1946

Cserepes, magastörzsű lí- zsaifák kaphatók Balog Li- nánál, Bányai-szálló mel- lett. 3056

Divatós, modern előnyom- daberendezés a legelőnyö- sebben és legolcsóbban kapható Bleier Márk első jugoszláviai előnyomda- berendezési gyárában, Senta, Vojvodina. 2189

Most érkezett nagy vá- lasztékban elsőrangú férfi- és fíu-öltönyök 30 napig rendkívüli olcsó árban árusítatnak Eisler Izsó- nál, barátok temploma so- rán. 2970

Smyrnaszőnyeg elsőrendű becskereki egyedárusítója Hoffmann Mihály özvegye, Subotica. 8083

Finom uri koszt kapható házban és házon kívül is. VI., Sienkievičeva-utca 30. B. Sz.-né. 8085

Szeplőt, májfoltot három nap alatt eltávolít a Pin- tér-féle Fifi-krém és kölni- víz használata. Kapható kizárólag a **Pintér-gyógy- tárban**, nagytemplom mel- lett. 2896

Kiállítás miatt rendki- vül olcsó árak. Elsőrendű kontrázott politurosz háló- szobák, mahagóni és fehér kőris. Megtekinthető Pin- tér Kálmán műasztalosnál, Ada. 2885

Pierót onkrászda Subotica, IV. Harambačičeva utca ul. 22. Szakmába vágó megrendeléseket pontosan házhoz szállít. Ugyan itt székek és ablakok eladók.

Elveszett Kocsmár Simon névre szóló fényképes- igazolvány. Megtaláló ad- ja le a kiadóban. 3105

Kiadó egy csinos szoba előszobával és konyhával butor nélkül, villamos vi- lágítással csak nyárra. Ér- deklődők irjanak »Május 15« jellegre a kiadóba. 3104

Hízásnál, kövérségnél a dr. Hoffbauer-féle lórv. védett soványító - labda- csok teljesen ártalmatlanok és étrendi változás nélkül is biztosan hatnak. Nem mirigy, nem hashag- tó, Kimerítő leírás orvosi bizonyítványokkal ingyen. Kapható Illés-gyógytárban, főpostával szemben. 2417

Palicson nyári lakás ki- adó. Cím a kiadóban. 3093

Ujonnan alakult
Információsroda
Paja Dobanovački u. 5
Elvállal: mindennemű közbenjárást, mérsék- lést, vételt, eladást, fel- világosításokkal szolgál. Utleveleket 24 óra alatt láttamoztat, szállitmá- nyok kísérését végzi.

MEGNYILT
UJRA
a régi jó hírnevű
Szabados-tele hentesüzlet
a Városház épületében
(volt hatósági husszék) ahol egyjobban és legolcsóbban sze- rezheti be összes hentesáru szük- ségétét. Folyó hó 29-161 pedig naponta friss marha-, borjú- és sertéshus kapható. Vízontel- adóknak nagy kedvezmény. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltek.

JÉGI
A fogyasztó közönséget, cukrászdákat, mézárós urakat értesitem, hogy **műjég**-kötéseket az ez évi idény- re árkedvezményel esz- közlünk. 1976
Hamburger jéggyár
Villanytelep mellett. Tel. 5-66

Goldner Testvérek
jégszekrénygyártó Subotica, Jugoviča ul. 20.
Készítünk és legolcsóbb áron szállítunk komplett szálloda, kávéház, cukrászda és éttermi berende- zéseket, jégszekrényeket, nőrkimérőkészülékeket, fagyaltapparátusok és azokhoz szük- séges alkatrészeket, részcsapokat, különböző levegőszivattyúkat, autógennel hegesztett levegőszaknokat és cincsoveket, gyáraknak, malmoknak rézöntvényeket. **Vesszünk ócska és hulladékfémeket** a legmagasabb napi áron. — Telefon 134.